

Hướng dẫn giải phần Nhận xét Luyện từ và câu SGK Tiếng Việt 5 tập 2 trang 32**Câu 1 (trang 32 sgk Tiếng Việt 5)**

Cách nối và cách sắp xếp các vế câu trong hai câu ghép sau đây có gì khác nhau?

a. Vì con khỉ này rất nghịch nên các anh bảo vệ thường phải cột dây.

Đoàn Giỏi

b. Thầy phải kinh ngạc vì chú học đến đâu hiểu ngay đến đó và có trí nhớ lạ thường.

Trình Đường

Gợi ý:

- Con xác định các vế câu ghép trong câu.
- Xác định các từ nối trong câu.
- Nhận xét cách nối và cách sắp xếp các vế câu trong từng câu ghép.

Trả lời:

a) **Vì** con khỉ này rất nghịch // **nên** các anh bảo vệ thường phải cột dây.

b) Thầy phải kinh ngạc / **vì** chú học đến đâu hiểu ngay đến đó và có trí nhớ lạ thường.

* Cấu tạo của hai câu ghép có sự khác nhau là:

- Câu ghép (a) thể hiện quan hệ nguyên nhân - kết quả giữa hai vế câu ghép. Chúng nối với nhau bằng cặp quan hệ từ vì... nên...

Vế 1 chỉ nguyên nhân - vế 2 chỉ kết quả.

- Câu ghép (b) thể hiện quan hệ từ nhân - quả giữa hai vế câu ghép. Chúng nối với nhau bằng một quan hệ từ vì.

Vế 1 chỉ kết quả - Vế 2 chỉ nguyên nhân.

Câu 2 (trang 33 sgk Tiếng Việt 5)

Tìm thêm những quan hệ từ và cặp quan hệ từ dùng để nối các vế câu có quan hệ nguyên nhân - kết quả.

Trả lời:

- Quan hệ từ: Bởi vì, cho nên, nên,...

- Cặp quan hệ từ: Bởi vì... cho nên..., do... mà..., nhờ... mà...

Hướng dẫn giải phần Luyện tập Luyện từ và câu SGK Tiếng Việt lớp 5 tập 2 trang 33, 34

Câu 1 (trang 33 sgk Tiếng Việt 5)

Tìm các vế câu chỉ nguyên nhân, chỉ kết quả và quan hệ từ, cặp quan hệ từ nối các vế câu trong những ví dụ sau.

a) Bởi chưng bác mẹ tôi nghèo

Cho nên tôi phải bằm bèo, thái khoai.

CA DAO

b) Vì nhà nghèo quá, chú phải bỏ học.

TRINH ĐƯỜNG

c) Lúa gạo quý vì ta phải đổ bao mồ hôi mới làm ra được. Vàng cũng quý vì nó rất đắt và hiếm.

TRINH MẠNH

Gợi ý:

- Con xác định các vế câu trong từng trường hợp
- Xác định vế chỉ nguyên nhân và vế chỉ kết quả
- Tìm quan hệ từ trong câu.

Trả lời:

a) - Vế 1: Bởi chưng bác mẹ tôi nghèo

- Vế 2: Cho nên tôi phải bẵm bào, thái khoai.

- Vế 1 chỉ nguyên nhân; vế 2 chỉ kết quả.

- Quan hệ từ: Bởi chưng... cho nên...

b) - Vế 1: Sau vì nhà nghèo quá

- Vế 2: chú phải nghỉ học.

- Vế 1 chỉ nguyên nhân; vế 2 chỉ kết quả.

- Quan hệ từ vì.

c) - Vế 1: Lúa gạo quý vì

- Vế 2: phải đổ mồ hôi mới làm ra được

- Vế 1: Vàng cũng quý vì

- Vế 2: nó đắt và hiếm.

- Vế 1 chỉ nguyên nhân; vế 2 chỉ kết quả.

- Sử dụng quan hệ từ vì để nối hai vế câu ghép.

Câu 2 (trang 33 sgk Tiếng Việt 5)

Từ một câu ghép đã dẫn ở bài tập 1, hãy tạo ra câu ghép mới bằng cách thay đổi vị trí của các vế câu (có thể thay bớt từ nếu thấy cần thiết).

Trả lời:

- a) Tôi phải bằm bèo, thái khoai vì nhà tôi nghèo.
- b) Chú phải bỏ học vì gia đình nghèo không đủ tiền cho chú ăn học
- c) Vì người ta phải đổ bao mồ hôi mới làm ra được nên lúa gạo rất quý. Vì vàng rất đắt và hiếm nên vàng cũng rất quý.

Câu 3 (trang 33 sgk Tiếng Việt 5)

Chọn quan hệ từ trong ngoặc đơn thích hợp với mỗi chỗ trống. Giải thích vì sao em chọn quan hệ từ ấy.

- a) ... thời tiết thuận nên lúa tốt.
- b) ... thời tiết không thuận nên lúa xấu. (tại, nhờ)

Trả lời:

- a. /Nhờ/ thời tiết thuận/ nên/ lúa tốt.

Giải thích: Ta sử dụng từ nhờ là bởi vì từ này biểu thị điều sắp nói ra là nguyên nhân dẫn tới một kết quả khả quan được nói tới. Trong câu a thì thời tiết là một nguyên nhân dẫn tới một kết quả tốt là lúa tốt.

- b. /Do/ thời tiết không thuận/ nên/ lúa xấu.

*Giải thích: Ta sử dụng từ tại là bởi vì từ này biểu thị điều sắp nói ra là nguyên nhân dẫn tới một kết quả không hay được nói tới. Trong câu b thì thời tiết lại là một nguyên nhân dẫn tới một kết quả không hay là lúa xấu.

Câu 4 (trang 34 sgk Tiếng Việt 5)

Thêm vào chỗ trống một vế câu thích hợp để tạo thành câu ghép chỉ nguyên nhân- kết quả.

- a) Vì bạn Dũng không thuộc bài ...
- b) Do nó chủ quan ...
- c) ... nên Bích Vân đã có nhiều tiến bộ trong học tập.

Trả lời:

- a. Vì bạn Dũng không thuộc bài nên bạn ấy bị điểm kém.
- b. Do nó chủ quan nên nó luôn thất bại.
- c. Nhờ bạn bè giúp đỡ thường xuyên nên Bích Vân đã có nhiều tiến bộ trong học tập.